

Dagbladets navnkundige journalist, salige Arne Jensen, skrev i sin tid artikelserien ”Jensens Hjørne”. Artiklerne stammer fra et righoldigt liv i Roskilde, hvor Arne Jensen lærte byen og dens borgere at kende på en mængde forskellige måder. Artiklerne er krydret med mange anekdoter og personlige oplevelser – og er på denne måde med til at skrive en slags byhistorie, om en provinsby, der fik vokseværk gennem 40’-, 50’- og 60’erne, men hvor livet alligevel gik sin vante gang. Markvardsens Boghandel udgav i nogle år bøger med udvalgte artikler fra ”Jensens Hjørne”. I bøgerne omtales en mængde kendte borgere i Roskilde med Arne Jensens diskrete humor. Denne artikel stammer fra ”Jensens Hjørne” årgang 1983.

Trægården offersted for flere gamle guder

Et gammelt forlystelsessted, der nu ikke er mere

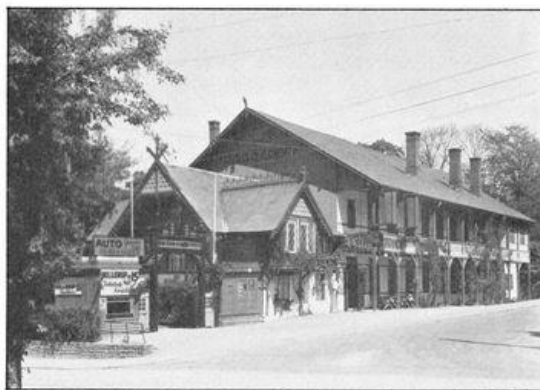
En tidlig morgen sad jeg ved morgenkaffen og så fra min lejlighed i Tværgården ud over det dejlige Berthe Margrethe anlæg, der er Klostermarkens sydligste del. Den menneskelige nysgerrighed kom op i mig, og jeg besluttede at finde ud af, hvad der egentlig tidligere havde været her. Læserne må finde sig i, at jeg vil belemre dem med disse optegnelser i den anledning.

Grundige studier hos Eva Tønnesen i lokalhistorisk arkiv på biblioteket viste, at der på grunden for omkring 300 år siden var offersted til nordiske guder, og offersted var det også for 50 år siden, men da var det til en græsk gud, nemlig Bacchus. Det skete i form af den berømmelige Trægården, hvor alt folket muntrede sig med kaffe, kager samt andre ting gennem generationer, indtil den sørgelige slutning i begyndelsen af 1940’erne da det hele var ved at gå ned og hjem og blev hjemsted for CB’erne, medlemmerne af civilbeskyttelsen. Efter krigen blev hele molevitten revet ned, og så kom det, man i dag kalder Trægården, nemlig de to beboelsesblokke.

Men jeg vil i det følgende koncentrere mig om det, alle ældre roskildensere forstår ved ordet Trægården, nemlig forlystelsesetablissementet. Her kom roskildenserne og omegnens borgere lige fra 1877, da de lokale aviser havde en annonce, hvori der stod: »Trægårdens Have staa daglig aaben for Familier. Kaffe, The samt kogt Vand paa Maskine. Ærbødigst Petersen«.

Det var den spæde begyndelse, men så kom der årtier med tant og fjas. Det bedrøver mig, at mit eneste kendskab til den gamle Trægården på grund af min ungdom indskrænker sig til et enkelt besøg, hvor min far trakteredede mig med en sodavand, så jeg har ikke oplevet det, andre kan fortælle om.

Man dansede på en balkon, og i teatersalen, hvor der af og til var bal, var der en balkon, hvor den nuværende redaktør ved »Familie-Journalen«, Johannes Christiansen, i svundne tider tilbragte lange nætter, før han ved 5-tiden kunne gå hjem

Trægården i gamle dage.

med musikdirektør Osted, der boede i nærheden. De skulle nemlig have et spil skak, og for fuldstændighedens skyld kan det nævnes, at Johannes Christiansen, selv om han ikke er så ung, som han har været, fortsat er en af de færmeste spillere i Roskilde Skakklubs mesterklasse.

Selve statsminister Stauning dukkede af og til op. Han kom, efter hvad en daværende genbo, Oda Jakobsen, fortæller, skridende i jaket og bowlerhat med en madpakke dinglende i en sejl garnssnor fra pegefingern ind for at indtage sin pilsner. Det er måske derfra hans udtalelse stammer: »Når jeg går ind og drikker en øl på en restaurant, ser 20 mennesker det, og så bliver det til, at jeg har fået 20 bajere«.

I teatersalen afviklede man også sommerrevyerne, hvor det gik hårdt ud over byens kendte borgere. Der blev således sunget en sang på melodien »Med min hakke, min skovl og

Der var ofte sommerfester i Trægårdens have. Manden til højre er musikdirektør Sørensen på vej til toilettet. Om den siddende dame til venstre venter på at komme på dametoiletet, eller om hun opkræver gebyr for et besøg, er det ikke lykkedes at opklare.

min spade«. Den drejede sig naturligvis om malermester Hacke, landsretssagfører Skou og biografdirektør Stade.

Blandt den fornemme tjenerstab var C. Th. Hartvig, som senere blev graver i domkirken, hvor han serverede altervinen med professionel elegance. Når unge mennesker kommer til bal og det drejer sig om at få den eneste ene til at gå tur med sig i Berthe Margrethe Anlægget, mens nattergalen kvirrer, kan det selvfølgelig ikke undgås, at der kan blive lidt voldsomme sammenstød. Det skal også være sket en aften på Trægaarden, og Hartvig fandt - efter hvad mine kilder oplyser - at slagsmålet udviklede sig så voldsomt, at han måtte tilkalde assistance fra politistationen. Der blev sendt en betjent, men et kvarter efter ringede Hartvig igen og bad om hjælp, fordi slagsmålet fortsatte.

Den vagthavende på stationen sagde noget irriteret: - Jamen vi har jo lige sendt een mand.

Hertil kunne den stakkels tjener kun svare: - »Ja, det er meget godt, men han ligger nederst!«